

ד. ומהלך הדברים כך הוא: נוף הברכה של אשר יצר נוסד על עניני' של הנפש הטבעית, (נקבים נקבים חלולים חלולים, אם יפתח או יסתם) ומצד זה היא מסתיימת מהחתימה של רופא כל בשר. אלא שניתוסף על חתימה זו גם הענין של ומפליא לעשות, מפני שאחרי ברכה זו של אשר יצר באה היא הברכה של אלקי נשמה אשר בנגוד לברכת אשר יצר הנוסדת על עניני' של הנפש הטבעית, נוסדת היא ברכה זו של אלקי נשמה על עניני' של הנפש האלוקית, (נתתה, יצרתה, נפחתה, משמרה וגו') ולכן באים הם המלים הללו של ומפליא לעשות בתור קשר-גשר של שתי הברכות הללו. וקשר זה מתבטא הוא במלים הללו של ומפליא לעשות, מפני שמפליא הכונה היא שמקשר הגשמי ברוחני. כלומר מדת גדולתו של הקב"ה המתגלית בחבורם של הנפש האלוקית והנפש הטבעית להרדי, עולה היא בנוראותי' על מדת גדולתו של הקב"ה המתגלית בין בעניני' של הנפש הטבעית כשהיא לעצמה, בין בעניני' של הנפש האלוקית כשהיא לעצמה. נוראות זו של חבור הגשמי לרוחני היא המהווה את דרגת הפלא (לפי יסודם של דברי הרמ"א הללו מתחוויר הוא היטב לאזן שמעת תוכנו של הפסוק: אורך כי נוראות נפליתי, נפלאים מעשיך, ונפשי יודעת מאד.) והרי הפסוק במעשה בראשית של האדם, המשמש מקור לחבור זה של נפש האלוקית לנפש הטבעית הוא הכתוב של ויהי האדם לנפש חי' (דהיינו שעל ידי ההרכבה של ויפח באפיו עם העפר מן האדמה נעשה האדם לנפש חי') ומכיון שדוקא מלים הללו דנפש חי' תרגם אונקלוס לרוח ממללא, למדים אנו כי דוקא המזינה של נפש האלוקית, ונפש הטבעית היא היא שילדה וחדשה שרשו של כח הדבור. ולעומת אשר כל כחות החיים של האדם נתנים הם להתיחס לאחת משתי הנפשות הנ"ל, הנה כח הדבור מתיחס הוא דוקא למזיגתם של שתי הנפשות לשלימות אחת. ומאידים הם דברי המהר"ל שכתב על זה שאמר משה, ואני ערל שפתים" שמשום ששכלו של משה חי' נבדל מן החומרי להכי חי' ערל שפתים. (בלשונו של המהר"ל, "שכל" הוא כינוי לנפש האלוקית) והיינו שזה שייך לדרגא של משה שהי' בבחינת יוצא

מן הכלל לגבי הכלל של מין האנושי, ויציאה מן הכלל של התקשרות הגשמי ברוחני היא היא תוכנה של מדרגת משה הקרוי, "ערל שפתים". ולא עוד אלא שבהמשך ישר לזה באים הם דברי חז"ל כי אותו הפה שאמר לפני מתן תורה, "לא איש דברים אנכי" אמר לאחר מתן תורה, "ואלה הדברים אשר דבר משה". מפני שעל ידי מתן תורה נתהווה חבור חדש בין עליונים ותחתונים, וכמו שאמרו שעד מתן תורה לא ירדה שכינה למטה ולא עלה אדם למרום, ובשעת מתן תורה וירד השם על הר סיני ומשה עלה אל האלקים. באופן שמצד עצמו של משה היתה המדרגה שלו, "ערל שפתים" מפני ענין ההבדלה בין עליונים ותחתונים שהי' בו בעצמו, ורק החבור החדש בין עליונים ותחתונים על ידי מתן תורה הוא שגרם לידי שינוי ממדרגת, "לא איש דברים" למדרגת, "ואלה הדברים". באופן שגם תפיסתו של המהר"ל במדרגה זו של "ערל שפתים" מקורה הוא בתרגום אונקלוס הנ"ל, כי כח הדבור הוא תולדות הקשר בין הנפש האלוקית והנפש הטבעית.